

честі вищому державному керівництву України, яке не перестає твердити про незворотну ходу в бік демократичних перетворень. Відомо ж бо, які наслідки має політична недалекоглядність.

Н.Бойко
/Київ/

НАЗВА НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ ЯК ПРИКМЕТА ЕТНОГРАФІЧНОГО РЕГІОНУ

/НА ПРИКЛАДІ ПРЕФІКСАЛЬНИХ ДЕГІДРОНІМІЧНИХ ОЙКОНІМІВ/

Для етнографічного вивчення Українських Карпат і Українського Прикарпаття певне значення має назва цього регіону, а також система власних назв, що зустрічаються в цьому регіоні. Власні назви Бойківщини, а також суміжних територій, становлять певний інтерес, оскільки дають матеріал для вивчення етнографічного районування України.

Ономастика недостатньо володіє хронологією явищ, проте досить чітко визначає мовну приналежність фактів, власних назв, котрі відзначаються особливою стабільністю. Це спонукало вдатися до спроби цілеспрямованого вивчення ономастичних фактів — префіксальних дегідронімічних ойконімів на території України.

Назви населених пунктів, утворені за допомогою префіксів, уже були об'єктом вивчення в польській ономастиці. Карась М. розглядав формування назв типу Podgora і Zalas на території Польських Карпат і Польського Прикарпаття /Див.працю: Karas M. Nazwy miejscowe typu Podgora і Zalas w języku polskim і w innych językach słowiańskich. Pr. Onom. I. Wrozwaw. 1955/. Він зазначив, що це типові назви польських сіл, присілків і хуторів цієї місцевості.

Префіксальні дегідронімічні ойконіми ще не були об'єктом всебічного дослідження. Утворені за схемами "за+гідронім=ойконім" /хутір Заслуч/; "по+гідронім=ойконім /село Посвірж/, вони належать до найдавніших типів слів, що означали місце /А.Мейє. Общеславянский язык. 1951. С.401; А.П.Неподкупный.

Балто-севернославянские языковые связи. 1976. — С.69-75/. Це назви сіл, селищ, присілків і хуторів, які зафіксовані в довіднику "Українська РСР. Адміністративно-територіальний поділ на 1 вересня 1946 року" /Київ, 1947/.

Префіксальний тип "за+гідронім" поширений у Львівській області: с.Заясенів /Бориня/, Заріка /Яворівський район/, с.Забрид /Великомостівський район/, х.Забрідок /Бобркський район/; Івано-Франківській області: с.Залуква /Галицький район/; Тернопільській області: с.Заруда /Козовський район/.

Поодинокі приклади цього типу зустрічаються в Хмельницькій області: с.Заслuch /Старо-Костянтинівський район/, с.Завок /передмістя м.Летичів/; Волинській області: н.п. Заприп"ять /Любомльський район/; Рівенській області: с.Заставок /Острозький район/; Сумській області: х.Захухра /Охтирський район/; Полтавській області: с.Забодаква /Лохвицький район/.

Префіксаль: і утворення з під- зустрічаються тільки на території Львівської області: х.Підлиповець /Яворівський район/, х.Підріка /Великомостівський район/.

Ойконіми з префіксом при- становлять поодинокі приклади і зустрічаються на рівнинній території України: с.Прислuch /Полонський район Хмельницької області/, с.Прислuch /Соснівський і Березнівський район Рівенської області/, х.Пристав /Ратнівський район Волинської області/, с.Прилуганка /Поласянський район Луганської області/.

Чисельність прикладів з префіксом за- свідчить про продуктивність творення назв населених пунктів для гірської місцевості. Дегідронімічні ойконіми з префіксами за- і під- зустрічаються в основному на території Українських Карпат і Українського Прикарпаття. Ці типи — характерна ознака назв поселень для Карпат і Прикарпаття.

Аналіз ономастичних даних — дегідронімічних ойконімів дає можливість ставити питання про додаткову інформацію етнографічного характеру в географічній назві, а також про використання фактів лінгвістичної науки в етнографії.